

Cožpak moudrost nevolá, nevydává rozumnost svůj hlas?

Na nejvyšším místě, nad cestou, na křižovatce stojí.

Při branách, kudy se chodí do města,

u vchodu pronikavě volá:

„... Hospodin mě vlastnil *jako* počátek své cesty,

dříve než co konal odedávna.

Od věků jsem ustanovena,

od počátku, od pravěku země.

Ještě nebyly propastné tůně, když jsem se zrodila,

ještě nebyly prameny vodami obtěžkány.

Když ještě byly hory ponořeny,

před pahorky jsem se narodila.

Ještě než učinil zemi a všechno kolem

a první hroudy pevniny,

když upevňoval nebesa, byla jsem při tom,

když vymezoval obzor nad propastnou tůní,

když seshora zavěšoval mračna,

když sílily prameny propastné tůně,

když kladl moři jeho meze,

aby vody nevystupovaly z břehů,

když vymezoval základy země,

byla jsem mu věrně po boku,

byla jsem *jeho* potěšením den ze dne

a radostně si před ním hrála v každý čas.

Hraji si na jeho pevné zemi;

mým potěšením je *být* s lidskými syny.“

Hospodin má od počátku při tvoření světa spoluhráče.

Moudrost si hraje jako dítě.

Jo – a Boží Moudrost baví trávit čas s námi, lidskými dětmi.

Asi i proto nám zpívá tuto píseň. O tom, jak si hrála při tvoření světa. Slavíme Trojiční neděli.

Hospodin má od počátku při tvoření světa spoluhráče. Na počátku je vztah. Dřív než se Bůh začal trápit se všemi těmi propastmi a tůněmi a zlověstnými mračny a rozbouřeným mořem a chaosem, který je potřeba uspořádat... Dřív než se začal zaobírat temnotou, do které je potřeba vnést světlo...

Na počátku všeho, dřív než to všechno začalo, je vztah. Kniha Genesis vypráví, že na zemi ještě nic hezkého nebylo, ale Duch Boží se vznášel nad vodami. Janovo evangelium básní o tom, že na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha – a všechno povstalo skrze ně. A Moudrost v knize Přísloví zpívá: Hospodin mě vlastnil na počátku své cesty, dříve než co konal.

Vypadá to, že Bůh není sám v sobě a pro sebe, uzavřená jednotka nebo monarcha na trůnu. Podle těch vyprávění a básní a chvalozpěvů to vypadá, že v Bohu to žije, že k Bohu patří pohyb. Protože každý vztah je přece pohyb – když se chcete k někomu vztáhnout, musíte vylézt ze své ulity. Podle všeho to vypadá, že Bůh zkrátka nežije v ulitě, ale ve vztahu. To Slovo bylo u Boha, Moudrost si hraje před Boží tváří, Boží Duch se vznáší nad vodami... Jsou různé způsoby, jak to vyjádřit. Každopádně to ale vypadá, že to je hodně důležité, že k Božímu bytí patří vztah. Že bez toho by se ani nedalo pořádně tvořit.

Nevím, jestli jsme z toho moudří. Ale ta zosobněná Moudrost z dnešního čtení nás nechce poučovat. Spíš chce slavit, chce si hrát. Moudrost nám tu dneska poskakuje a zpívá: byla jsem u toho. Byla jsem u toho, když Bůh dával tenhle svět do pořádku – a co si budeme povídat, ono to neskončilo, ten tvůrčí proces pokračuje. Moudrost vidí všechny propasti a temné tůně a rozbouřená moře. Ví opravdu o všech, všechny si je dobře prohlédla. Ví, jak snadno se na tom našem světě zatáhnou mračna a vyletí blesky. Byla u toho, od počátku. Od samého počátku stála Hospodinu po boku.

Moudrost – stála Hospodinu po boku jako jeho potěšení.

Slovo – bylo u Boha a byl v něm život.

A nad vodami se vznášel duch Boží. A snad i máchal holubičími křídly.

To jsou Boží spoluhráči při tvoření světa. Lehkost Božího Ducha a Slovo plné života; potěšení a pohlazení křídel. Tohle bylo na počátku, dřív než všechny propasti světa.

Duch Boží se vznáší nad vodami a Boží Moudrost si hraje jako dítě.

„Hospodin mě vlastnil jako počátek své cesty,“ prozpěvuje Moudrost a hraje si před Boží tváří.

Když Hospodin někoho vlastní, nedrží ho v sevřené dlani. Pouští své milované dítě do světa.

Moudrost má prostor si hrát. A Moudrost si hraje. Na počátku byla hra. Je to nějak zakódované ve struktuře světa, hra do tohoto světa patří, a to tak že podstatně. Instinktivně to vědí děti, instinktivně to vědí zvířata, znovu a znovu to objevují dospělí – takovou tu bezprostřední radostnou hru, která vás pohltí a vy zapomenete na tíhu času a pak zapomenete na sebe a ta hra vás přetvoří.

Ale ono je to zvláštní, jen o hře teoreticky mluvit... Lepší by bylo si prostě chvíli hrát. Pro dnešek si pojděte pohrát s jedním z těch biblických textů, které nám vyprávějí o tom, co bylo na počátku... Trochu si přebásníme začátek Janova evangelia – schválně, co se stane, když nahradíme slovo Slovo tou hravou Moudrostí? Bude ten chvalozpěv pořád dávat smysl?

**Na počátku byla Moudrost,
ta Moudrost byla u Boha,
ta Moudrost byla Bůh.
To bylo na počátku u Boha.
A Moudrost si hrála
a všechno povstalo skrze ni
a bez ní nepovstalo nic, co jest.
Moudrost si hrála
a v té hře byl život
a život byl světlo lidí.
To světlo ve tmě svítí
a tma je nepohltila.
Moudrost si hrála na světě,
svět skrze ni povstal,
ale svět ji nepoznal.
Svět si nechtěl hrát.
A Moudrost se stala tělem,
narodila se jako dítě
a přebývala mezi námi.**

Jo... Boží Moudrost chtěla být s námi – chtěla si hrát na tomto světě – a to tak moc, že se stala dítětem. A Boží Moudrost chce být s námi i dál.

Ta roztančená Moudrost, potěšení Boží, na vás volá. Prý stojí na nejvyšším místě, nad cestou, na křižovatce.

Moudrost stojí na nejvyšším místě – asi abyste ji nepřeslechli, když na vás volá. Vyběhla na kopec, aby se zvuk jejího hlasu donesl až k vám. Nešeptá si něco sama pro sebe, neseďá na rameno několika vyvoleným. Stojí na kopci a vyskakuje do výšky a její hlas proniká vzduchem. Chce být slyšet.

Moudrost stojí nad cestou – stojí nad vaší cestou. Kouká na to, jak se vám životem jde. Ohlíží se na vás a na vaši cestu. Volá vás na cestu, zpívá vám do kroku, promlouvá i do vašich pádů. Dá se tomu věřit? Když zakopnu o výmol a padnu, kde je moudrost? Když mám před sebou propast, kde hledat moudrost? Nebojte se, volá Moudrost, já jsem se narodila dřív, než byly na světě propasti a na vaší cestě výmoly. Já tu byla dřív... Já jsem tady doma, odjakživa jsem si tady hrála, radovala jsem se jako dítě, když vznikal svět, a když se na tom Božím světě začala klikatit vaše cesta, tančila jsem radostí. A tak i když máte cestu plnou propastí a výmolů, já tu byla dřív... a volám na vás.

Moudrost stojí na křižovatce. Stojí na vašich křižovatkách. Když v životě přijdete na křižovatku, na takovou tu nekompromisní křižovatku, kdy nevíte, kudy kam, nikde žádný ukazatel... Není vám do tance. Je těžké se rozhodnout. A připadáte si hrozivě sami. Věřte, že na té vaší křižovatce stojí Moudrost a volá na vás. Někde na té hrozivé křižovatce udělal Bůh prostor pro Moudrost. Roztančená Moudrost stojí na křižovatce a volá na vás: Já jsem Moudrost, já si hrála už při stvoření světa, tančila jsem Stvořiteli po boku, když krotil rozbouřené moře – a chci vás zatáhnout do té hry, kterou jsme rozehráli na počátku světa. Já jsem Moudrost a baví mě být s vámi, jsem s vámi ráda...